

Asgari yaşam; azami direniş, mücadele ve isyan

TC klikleri arasında yaşanan çatışmada, büyük bir kışıma sahne olan yargı alanında, her gün yeni bir gelişme yaşanmakta ve bu mücadele temsilini AKP ve CHP nezdinde düzen partilerinde bulmakta ve bu çatışma geniş kesimler adına özgürlük, demokrasi, değişim sözleri ile yürütülmektedir.

Bu gürültü ve ideolojik bombardı-

man altında işçi ve emekçilerin gerçek gündemi boğulmakta, sesi ve etkisi yok edilmeye çalışılmaktadır. İşçiler ve emekçiler yoksulluk girdabına sokulurken, onlara bu yaşamı reva görenler, büyük bir aymazlık içinde hareket etmekte ve işsizliğe “çözüm” için bol bol akıl vermektedirler.

31 Mart günü 25 patron örgütünün

katıldığı toplantıda da “yaratıcı çözümler” sunuldu. TÜSİAD, MÜSİAD, Ticaret Odası, TOBB, İSO gibi kuruluşların katıldığı toplantıda yapılan “derin” tartışmaların sonucunda işsizliğin sorumlusu bulundu: İşçiler!

Toplantı sonucunda açıklanan “çözüm” paketine göre temel sorun, işçilerin yeterli mesleki eğitimden yoksun ol-

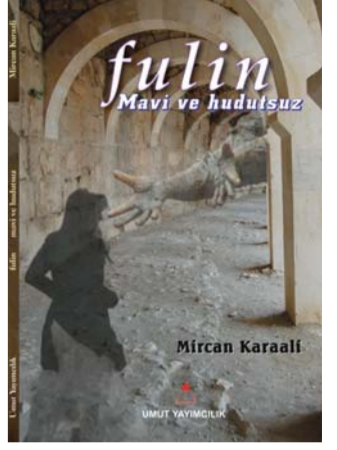
maları! Bu nedenle eğitim programlarının artırılması ve güçlendirilmesi işsizliği çözecek en önemli adım olarak dikkate alınmış. 1998 yılında Asya Krizi sırasında Güney Kore tarafından uygulanan “esnek çalışma/kölelik büroları” olarak dile getirilen Özel İstihdam Büroları da üzerinde tartışılan çözüm önerilerinden... □ Sayfa 8

Demokratik Halk İktidarı İçin

İŞÇİ-KÖYLÜ

Ç
I
K
T
I

Sayı: 63

* 16-29 Nisan 2010 * Fiyatı: 1.50 TL

* ISSN: 1307-878X

BİRLEŞİK VE GÜÇLÜ 1 MAYIS İÇİN ALANLARA!

Esenyurt İşçileri:

Esenyurt Belediyesi'nden, sendikalı oldukları için işten çıkartılan, zaman zaman “kabadayı” belediye başkanı ile “yeniçerileri” tarafından saldırıya uğrayan, ancak buna rağmen yılmayan işçilerin direnişi 240'lı günlerinde...

Marmaray İşçileri:

“Yüzyılın Projesi” olarak allanıp pullanan Marmaray Projesi kapsamında İstanbul Yenikapı'daki şantiyede çalışan taşeron işçiler, çalışma şartlarına karşı çıktıkları için 15 Ocak'ta işten çıkartılmış, şantiye önünde direnişe geçmişlerdi.

Tariş İşçileri:

İzmir'deki Tariş İplik Fabrikası'nda çalışan 560 işçi, “borçları” nedeniyle kapatıldığı söylenen fabrika önünde her gün saat 10.00 ila 17.00 arasında nöbet tutuyorlar.

İSKİ İşçileri:

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı İSKİ'de sayaç açma-kapama işlerinde çalışan 1200 taşeron işçi işten çıkartıldı ve işçilerin bir kısmı Aksaray'daki İSKİ binası önünde direnişe geçti.

Cemen Tekstil İşçileri:

Antep Organize Sanayii Bölgesi'ndeki Cemen Tekstil'de çalışan Tekstil İşçileri Sendikası üyesi 350 işçi, patronun düşük ücret ve sendika düşmanlığı saldırılarına karşı greve çıktı. Patron işçileri işten çıkardı. 74 gün boyunca direnen işçiler, mücadeleyi kazanarak 6 Nisan'da işbaşı yaptılar.

Samatya İşçileri:

İstanbul Samatya Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde deprem güçlendirme inşaatında çalışan işçiler, taşeron tarafından dolandırılınca inşaat halindeki hastane binasını işgal ederek direnişe geçtiler.

Tüm bu direnişler ve 78 gün süren ve işçi sınıfının mücadelesine ismini kazıyan **TEKEL direnişi** göstermektedir ki; işçi sınıfı ve ezilen emekçi yığınlar açlık, sefalet ve yoksulluğa karşı direnişleri ve öfkeleri ile sınıf mücadelesinin kızgın ateşini harlamakta gecikmeyecektir.

Dipten gelen dalga yüzeyde büyürken, işçi ve emekçilerin kan bedeli kazanımlarının günü olan 1 Mayıs'ı coşkuyla karşılayalım! Egemenlerin ekonomik, siyasal, sosyal tüm saldırılarına karşı **BİRLEŞİK VE GÜÇLÜ 1 MAYIS İÇİN ALANLARDA OLALIM!**

⇒ Koca döver, Devlet korur!

Eşi ve eşinin kardeşi tarafından dövüldükten sonra burnu kesilen **Yosma Altunbey**, jandarma tarafından da eşinden şikâyetçi olmaması için şiddet ve tehdide maruz kaldı. Bu olay sistemin en küçük yapı taşına kadar işleyen ve kadının hayatını tam bir abluka altına alan anlayışın en çarpıcı örneklerinden biri... □ Sayfa 10

⇒ “Direnişimiz örnek oldu!”

Marmaray işçileri direnişlerinin 77. gününde, ilk mahkemelerinin ardından direnişlerine ara vermeye karar verdiler. Konuyla ilgili, gazetemizin Aksaray bürosuna davet ettiğimiz işçilerden **Osman Can** ve **Fahri Abi** ile görüştük. □ Sayfa 5

⇒ Taşeron işçilerden bir zafer daha

Okmeydanı, Adana, Bursa derken **Dev Sağlık-İş** öncülüğünde yürütülen ve taşeron sağlık işçilerinin örgütlenmesini hedefleyen çalışmada bir başarı daha sağlandı.

Kartal Koşuyolu Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde Dev Sağlık-İş üyesi işçiler, taşeronun dayattığı hak gasplarını ve tek yanlı hazırlanan sözleşmeyi ret ederek kendi şartlarını hastane yönetimine ve taşeron şirkete kabul ettirdi. □ Sayfa 4

Esenyurt, TEKEL, Marmaray, Çemen, İSKİ, Tariş...

ŞİMDİ SIRA SAMATYA'DA

TEKEL işçilerinin Ankara'yı inleyen onurlu mücadelesi, sağır kulakları delerken; Marmaray, İSKİ, Esenyurt grevi ve son olarak da **Samatya Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin 1. ve 2. Blokları Deprem Güçlendirme İnşaatı'nda** çalışan işçilerin direnişi, taşeronlaştırma saldırılarına karşı verilen net cevaplardan biri oldu.

Biz de işçi-köylü çalışanları olarak, sadece gazeteci kimliğimizle değil; süreci omuz omuza örgütlemeye çalışan devrimciler olarak, taşeron şirketin işçilerin hakkını vermesi üzerine inşaatı işgal eden ve günlerdir burada direnen **Samatya işçileriyle** biraradaydık. □ Sayfa 2

“DEVLET, TÜRK-İŞ KOL KOLA!”

Bir direnişin başarıya ulaşmasının, zafer kazanmanın en temel gerekliliklerinden biridir **dayanışma**. Evet, 1-2 Nisan günü sendikamızın özel çabasıyla TEKEL işçilerinin Ankara'daki sayısı dayanışma için gelenlerden daha azdı. Evet, aralarında öğrenciler, devrimciler, ilericiiler vardı. Bir dayanışma ancak ne zaman bir yakınma, uyarı hatta tehdit unsuru olur? Direnişin büyümesinden, hatta devam etmesinden korktuğunuz zaman! Türk-İş ve Tek Gıda-İş yönetiminin korktuğu tam da budur. Tıpkı “Genel grev örgüt-

lüyoruz” deyip çağrı yaptıkları, ancak başarısız geçmesi için özel bir çaba sarf ettikleri 4 Şubat “grevi”nde olduğu gibi, 1 Nisan günü de bu korkularının sonucunu gördük. □ Sayfa 9

Askeri operasyonlar ve sivilleşme

Kürt ulusal mücadelesinin silah yönüyle kazandığı ivmenin de etkisiyle faşizmin şiddeti, Kürt meselesi bağlamında daha da belirgin bir hal almaya devam etmektedir. “Açılım” kelimesinin “Kürt” ve “demokratik” kelimeleriyle oluşturduğu tamlamaların günlük dilde bile yoğun bir şekilde kullanıldığı 2009 yılında, önceki birkaç yıla nazaran askeri operasyonların sayısında bir düşüş yaşanmış olmasına rağmen, **273 operasyon** ve bunların sonucunda **128 asker** ve **94 gerillanın** yaşamını yitirmiş olması şiddetin boyutuna ilişkin bariz ipuçları sunmaktadır. □ Sayfa 6

İşçi-köylü'den

Güncel görevlerimize uygun, adımlarımızı hızlandıralım!

□ Sayfa 2

Sınıfsal Yaklaşım

Misyon giysisine biçilmiş kaftan: **Taksim'de 1 Mayıs**

Sayfa 3

Emekçinin Gündemi

Tüm saldırılara karşı, her gün 1 Mayıs, her gün mücadele

Sayfa 4

Dusula

İncelemede derinleşmeli, pratikte yaratıcı olmalıyız!

Sayfa 11

Evrensel Bakış

Batı Avrupa'daki çalışmalarımıza kısa bir bakış -2-

Sayfa 13

HAKLARIMIZ, ALINTERİMİZ VE GELECEĞİMİZ İÇİN;

BİRLEŞİK VE GÜÇLÜ bir 1 MAYIS İÇİN ALANLARA!

Yıl 1 Mayıs 1886. Üretimden gelen gücünü kullanan yaklaşık 350 bin ABD'li ve Kanadalı işçi "8 saatlik işgünü" hakkı için, ağır çalışma koşullarını protesto için greve çıktı. İşçi sınıfının bu topyekün ve haklı isyanı sonucu Şikago'da greve çıkan yaklaşık 40 bin işçinin üzerine ABD hükümeti polisiyle ve patronlar sokak çeteleriyle anlaşılarak adeta bir katliam başlattılar. Polisin işçilerin üzerine ateş açması sonucu 4 işçi yaşamını yitirdi. Ardından ülkede işçilere ve mücadelesine karşı büyük bir saldırı dalgası başladı. Birçok işçi işinden atıldı ve işçilerin "8 saatlik işgünü hakkı" mücadelesine önderlik edenler tutuklanarak idamları istendi.

Dört yiğit işçi önderi **Albert Persons, Adolph Fischer, George Engel** ve **August Spies**, 1 Mayıs 1886'da "8 saatlik iş günü" mücadelesinde önderlik yaptıkları için idam edildi. Albert PERSONS isimli işçi, özür dileme şartıyla affedileceğinin söylenmesi üzerine, mahkeme heyetinin karşısında tarihe geçecek sözlerini söyledi: **"Bütün dünya biliyor suçsuz olduğumu. Eğer asılsam canı olduğumdan değil, emekçi olduğumdan asılacağım."** En nihayetinde ABD'de yaşanan bu olaylar uluslararası işçi örgütlerini harekete geçirdi. II. Enternasyonal 1889'da Paris'te düzenlediği kongrede, Amerikan işçilerinin mücadelesini desteklemek amacıyla dünya çapında gösteriler düzenledi. 1890'dan başlamak üzere 1 Mayıs'ı da, **"Uluslararası Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü"** olarak kabul etti.

Şüphesiz ki 1886 1 Mayıs'ı, egemenlerin işçiler üzerindeki ne ilk saldırısı ne de son olacaktır. Yüzyıllardır daha fazla sömürü ve kâr hırsıyla yaşamları adeta bir karabasanla çevrilen işçi sınıfının her uyanışı, her üretimden gelen gücünü kullanması ve başkaldırısı egemenler tarafından zulümle ve kanla bastırılmaya çalışıldı.

Ülkemizde de 1900'lü yılların başından itibaren Üsküp ve Selanik'te kutlanmaya başlanan 1 Mayıs kendi dönemlerinin izlerini taşıdı. 1920-21 yıllarında "bağımsızlık, anti-emperyalist" sloganları yükselirken, 1950-60'lı yıllarda

direnişin yoğun olduğu zamanlarda sınıf mücadelesinin gerisinde kalırken, 1976'da ve nihayetinde 1977'de 500 binden fazla işçi ve emekçi saldırılara bir cevap olarak mücadele ve kararlılıklarını Taksim Meydanı'nda ortaya koydu. CIA ve MIT'in bizzat yer aldığı 77 1 Mayıs'ında emperyalizm ve yerli uşakları yükselen işçi sınıfı hareketinin önünü kesmek için yeni bir katliam başlattılar. 37 işçi ölü, 200'den fazla işçi yaralanır. 1980 AFC (Askeri Faşist Cunta) sonrası özellikle 80'lerin sonuna doğru yükselen sınıf hareketine paralel yine saldırılar sahnelenir. 89'da Taksim çıkmak isteyen işçiler ve devrimcilere polis azgınca saldırır ve **Mehmet Akif Dalcı** şehit düşer. 90'da Harbiye'den Taksim'e çıkmak isteyenlere açılan ateş sonucu İTÜ öğrencisi **Gülây Beceren** felç olur. 1980 sonrasında en kitlesel 1 Mayıs kutlaması 1996 yılında Kadıköy'de gerçekleşti. Toplanan yaklaşık 150 bin işçi ve emekçi engellemenin önceliklerinden farklı değildi. Faşist kolluk güçleri 150 bin kişilik kitlenin üzerine ateş açtı ve açılan ateş sonucu **Dursun Adabaş, Yalçın Levent** ve **Hasan Albayrak** yaşamını yitirir. Ve belli bir dönemdir durgun seyreden sınıf hareketinin son birkaç yılda yavaş yavaş direnişler, grevler, işgallerle yükselmesi, beraberinde Taksim'in tekrar işçi sınıfının kutlama alanı olarak gündemine girmiş ve bu talep yüzlerce yaralı, gözaltıyla bastırılmaya çalışılmıştır.

Emperyalist-kapitalist sistemin içine girdiği krizle beraber işçi sınıfına ve emekçilere dönük kapsamlı bir saldırıya girişmesi sadece ülkemiz açısından değil dünyanın birçok yerinde sosyal ve ulusal kurtuluş mücadelelerini yükseltmektedir. Ortadoğu halklarının işgal karşıtı mücadeleleri, Asya halklarının sosyal kurtuluş mücadeleleri, Avrupa işçi sınıfı ve emekçilerinin AB emperyalistlerinin sosyal yıkım politikalarına karşı gerçekleştirdikleri fabrika işgalleri, grevleri geçmiştiki mücadele geleneklerine geri dönmeye başladıklarını gösterdiği gibi emperyalizmin krizini daha fazla derinleştiren bir nitelik taşımaktadır.

Ülkemizde de emperyalist efendilerinin neo-liberal

politikalarını; her hükümetin yaptığı gibi özellikle 2002'den bu yana yerine getirmeye çalışan AKP hükümeti geldiği günden beri azgın saldırılarla uygulamaya geçirmiştir. Bu politikaların ürünü olan özelleştirme, taşeronlaştırma, esnek çalıştırma, işten çıkarma vb. sonucu, yoksulluk, işsizlik, açlık ve sefalet her geçen gün artmaktadır. Egemen sınıfların çıkarı için çıkarılan bir dizi yasayla kazanılmış hakların gasp edilmesi sonucu, işçi sınıfı ve emekçilerin çalışma ve yaşam koşulları ağırlaşmıştır.

Bugün haliyle AKP hükümetinin tüm yalanları, gözdağı ve azgınca saldırıları ülkemizde yavaş yavaş işçi ve emekçilerin mücadelesinin yükselmesine, üretimden gelen güçlerini daha örgütlü ve kararlı kullanmasının önüne geçememiştir. Çünkü tıpkı efendileri emperyalizm gibi AKP hükümetinin de krize karşı işçi sınıfını ve emekçileri kalkan olarak kullanmak başka çaresi kalmadığı gibi, işçi sınıfının da saldırılara karşı direnmekten ve mücadele etmekten başka çıkar yolu yoktur. Çünkü yaşamı yaratanlar yine yaşamın bizzat hükümlerinden yola çıkarak saldırılara karşı haklarını korumanın bilincini kazanmaya başlamışlardır. Des'a'da Emine Arslan, Meha Tekstil, Sinter Metal işçileri, Çemen Tekstil, Yörnsan, Telekom, Belediye işçileri, Mersin Liman işçileri, Marmaray vb... en son işçi sınıfının örgütlü-birlikte mücadele etmesinin değerinin ve gücünün en çok da hissedildiği bugünlerde bizlere yeniden gösteren TEKEK ve Samatya Hastanesi İnşaat işçileri...

Gelecekleri, alinteri, onurları için bazen tek başına bazen en örgütlü biçimde saldırılara karşı, gücünü haklarından alarak fiili ve meşru hatta direnmekten ve mücadele etmekten başka çıkar yolunun olmadığını bizlere tekrar tekrar gösterdiler. Bugün örgütlülüğün ve örgütlü mücadele etmenin zorunluluğunu ve gücünü bizlere yeniden gösterdiler.

Bugün; tüm direnişlerin egemenlerin paniğini ve krizini daha da derinleştireceği bilinciyle güvencesiz çalışmamak için, işsizlik, işten atmalara dur demek için, düşük ücret ve fazla mesaiye karşı,

Bugün; 4/C'ye ve özelleştirmelere karşı, işçi sınıfının haklarına yapılan saldırıları içeren tüm yasalara karşı,

Bugün; çocukların ve kadınların ağır şartlarda çalıştırılması ve sömürülmesine karşı,

Bugün; tarımın tasfiyesine karşı köylülerin ve emeğinin hakkını alamayan tarım işçilerinin hakları için,

Bugün; esnek çalıştırmaya ve sağlıksız koşullarda çalışmaya karşı,

Bugün; Kürt ulusuna yönelik katliam, baskı ve inkar saldırılarına karşı,

Bugün; işbirlikçi-bürokratik sendikal önderlik ve anlayışlara karşı,

Bugün; sendikalaşmaya yönelik tüm saldırılara karşı,

Bugün; haklarımız, alinterimiz ve geleceğimiz için,

Kızılığımızı saldırılara karşı cesaretle ve inançla dövüşen işçi kardeşlerimizin kanından alan işçi sınıfının birlik-mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs'ta alanlarda yerimizi almanın zamanıdır.

(İstanbul'dan bir DDSB'li)

Asgari yaşam;

Anayasa tartışmaları ekseninde demokratikleşme, değişim propagandası giderek ağırlık kazanırken işçi ve emekçiler cephesinde değişimin aynı rotada ilerlediğini söylemek oldukça zor.

Klikler arasında yaşanan çatışmada, büyük gün yeni bir gelişme yaşanmakta ve bu mücadele temsilini AKP ve CHP nezdinde düzen partilerinde bulmaktadır. Süreç bir yandan Anayasa'nın değiştirilmesi temel gündemi etrafında değişik biçimler altında yol alırken öte yandan Ermenistan'la "gerilen" ilişkiler ve İsrail'le yaşanan "atışmalarla" başka bir mecrada akmaktadır. Güne, ülke gündemini sarsacak gerçekte işçi ve emekçiler açısından incir kabuğunu doldurmayacak gelişmelerle başlamak olağan bir durum. Gazetelerden televizyon ekranlarına, köşe yazarlarından kanaat önderlerine ve düzen partilerinin çeşitli temsilcilerine kadar sistem boşluk bırakmama hedefi ile manipülasyonunu gerçekleştirmektedir. Klikler arasındaki çatışma ve mücadele geniş kesimler adına özgürlük, demokrasi, değişim sözleri ile yürütülmektedir.

Bu gürtültü ve ideolojik bombardıman altında işçi ve emekçilerin gerçek gündemi bozulmakta, sesi ve etkisi giderek yok edilmeye çalışılmaktadır. Yaşanan ekonomik krizle birlikte içinde bulunduğu açlık ve sefalet büyüyerek katlanan işçi ve emekçiler böylelikle kendi gerçekliğine yabancılaştırılmakta, kararlılıkta el yordamı ile yol almaya mahkûm edilmeaktadır.

Peki; etkileyici sözler ve parlak ışıklar altında bize gösterilen bu fotoğraf işçi ve emekçilerin yaşam koşullarına ne kadar yansıtılmaktadır? Emperyalist-kapitalist sistemin yaşadığı yapısal krizle birlikte tüm dünyayı derinden sarsan işsizlik ve yoksulluk girdabı ülkemiz işçi ve emekçilerini de sarmalına almıştır. İşsizler ordusunun büyümesi, yoksulluğun çığ gibi artması ile bu süreç yıkıcı bir şekilde işlemeye devam etmektedir. İşçi ve emekçiler cephesinde böylesine kara bir tablo çizilirken emperyalistler, işbirlikçi ve uşakları cephesinde neler yaşanmaktadır?

azami direniş, mücadele ve isyan!

Kriz büyük patronlara yaradı!

Emperyalist-kapitalist sistemin içine girdiği krizle birlikte tüm dünyada artçı dalgaları halen hissedilen sarsıntılar yaşadı.

Bu süreçte avazı çıktığı kadar bağırarak burjuvazi krizden en kârli çıkan kesim oldu. Amerika'da yayımlanan Forbes dergisinin Mart sonunda açıkladığı dünyanın en zenginleri listesinin sonuçları bu gerçekliği net bir şekilde gözler önüne sermektedir. Uluslararası şirketlerin dünyayı adeta bir ahtapot gibi kuşattığı günümüzde, açıklanan rakamlar dudak uçuklatacak türden. Meksikalı telekomünikasyon devi Carlos Slim Helu'nun 53.5 milyar dolarlık servetiyle kupayı kaldırdığı listede 55 ülkeden zenginler bulunuyor. Listede adı geçen her ismin servetinin birkaç ülkenin bütçesinden fazla olduğunu ve birkaç şirketin dünyanın önemli bir bölümünün toplam gelirine eşit bir servete sahip olduğunu hatırlatmakta yarar görüyoruz.

Geçen yıl 793 olan milyarder sayısı krizle birlikte 1.011'e yükseldi. Krizin büyük patronlara yaradığı anlaşılıyor!

Ülkemizde de krizle birlikte aynı paralele

gelişmeler yaşanmaktadır. Başbakan R. T. Erdoğan'ın tüm bir sürece damgasını vuracak "krizi fırsata çevirin" sözleri ile yaklaşımlarını sergileyen egemen sınıflar efendilerine yakışır bir performans sergilemektedir.

yalistler sosyal yıkım saldırılarına tüm dünyada hız verdi, özelleştirmelerin kapsama alanını genişletti, esnek ve güvencesiz çalışma koşullarını yaygınlaştırdı. Büyük bir işsizler ordusunun eşlik ettiği bu yolculuk sınıf mücadelesinin azgın dalgaları içinde yoluna devam etmektedir. Ülkemizde arkasında büyük bir enkaz bırakan kasırga misali işleyen bu süreç işsizler ordusunun saflarına her geçen gün binlerce insanı daha eklemekte, açlık ve sefaletin yarıçapını belirlediği çemberi büyötmektedir.

TÜİK tarafından açıklanan Mart ayı rakamlarına göre 2009 yılında işsiz sayısı bir önceki yıla göre 860 bin kişi artarak 3 milyon 471 bin kişiye yükseldi. Üniversitelerde istatistik yalanları konulu derslere vesile olan TÜİK'in araştırması tahmin edileceği üzere resmin küçük bir bölümünün "iyi niyetli" bir yorumunu içermektedir.

DISK tarafından aynı günlerde yapılan bir araştırmaya göre ise ülkemizde 15 yaşın üzeri nüfusun yalnızca yüzde 47'si çalışma yaşamına dahil olabilmektedir. Çalışabilen kesimin

azami direniş, mücadele ve isyan!

yarısının işsiz olduğu anlamına gelen bu açıklamaya göre 6 milyonu aşkın sürekli işsiz bulunmaktadır. İşsizlerin kayıtlı işgücü üzerinden hesaplandığı dikkate alındığında tablo daha korkunç bir hal almaktadır.

Türk-İş tarafından açıklanan Mart ayı verileri işçi ve emekçilerin gerçek gündemlerinin ne olduğuna dikkatleri bir kez daha çekmektedir. Araştırmaya göre dört kişilik bir ailenin aylık sınırı 845 lira, yoksulluk sınırı ise 2.753 TL'dir. Net 576.57 TL asgari ücretle bir aile yalnızca 6 gün boyunca insan onuruna yakışır bir geçim sağlayabilmektedir.

Birçok tüketim maddesinin fiyatları artarken ücretler yerinde saymaktadır. **Mart ayı içinde fiyatı en çok artan ürünler ise karnabahar ve kuru soğan oldu.**

İşçi ve emekçiler böylesine bir yoksulluk girdabına sokulurken onlara bu yaşamı reva görenler yüzsüzlükte de sınır tanımamaktadır. Ortaya çıkan tablonun sorumlusu kendileri değilmiş gibi büyük bir ayırmalık içinde hareket eden egemenler yoksulluk ve işsizlikten çıkış için bol bol akıl vermektedir.

“Devlet, Türk-İş kol kola” 1 Nisan’da, Ankara’da sinemalardaydı!

TEKEL direnişi; Ankara'nın göbeğinde, o soğuk kış günlerine inat 78 gün sürdü ve başta direnen işçilerinin kendileri olmak üzere halk üzerinde büyük bir etki bıraktı. Bu süreç, devletin sınıfsal konumunu bir kez daha gözler önüne sererken, başta Türk-İş olmak üzere birçok sendikaların rengini açığa çıkarmış ve sendika ağlarının teşhir etmiştir. Binlerce işçinin güvenceli iş talebi ile ördüğü bu direnişten biz devrimciler de çeşitli deneyimler çıkararak, işçi sınıfına olan yabancılığımızı aşmada daha ileri adımlar attık.

78 günün sonunda Danıştay'dan çıkan kararı, adeta bir zafer edasıyla kutlayan sendika, işçilere 1 Nisan sözü vererek apar topar çadırları toplamıştı. İçerisine girdikleri TEKEL “çıkılmaz”ndan kurtulmaya çalışan sendikacılar, tam da bu doğrultuda 1 Nisan'ın kendileri açısından olumlu geçmesini sağlayacak hazırlıkları yapmaya başladılar. Bu nedenle bırakın 1 Nisan'a yönelik çalışma yapmayı, aksine oraya mümkün olan en az sayıda işçiyi göndermek için ellerinden geleni yaptılar. İşçilerin memleketlerinden gelebilmeleri için araç tutulmamasından, yerelerde yapılan eylemliliklere katılmamızın vermemeye kadar sergiledikleri bütün pratikler, direnişi kırmaya hizmet ediyordu.

Tıpkı bir TEKEL işçisinin de belirttiği gibi, sendikacılar, ilmek ilmek bu süreci kendi cephelelerinden ördüler.

Direnin başladığı ilk günden itibaren saldırganlıkta sınır tanımayan egemenler bunu süreç içerisinde gerek fiziki, gerek sözlü müdahaleleriyle de devam ettirdiler. 1 Nisan'daki eylem içinde eteğindeki taşları döken Erdoğan, “TEKEL işçilerinin buraya gelmesi olayı da tamamı ile provokatif, ideolojik olarak değerlendiriyorum. Gelenler TEKEL işçileri değil, içinde aşırı uçlar vardır. Bütün bunlar ülkemizin içine girdiği olumlu süreci gölgelemeye yöneliktir” diyerek halkı kandırma çabalarına devam ediyordu. Korkularının büyümesini sağlayan TEKEL direnişini, acilen bitirilmesi gereken bir görev olarak önlerine koyan egemenler, 1 Nisan sabahı Ankara’da 12 Eylül sabahını aratmayacak bir manzarayla çıktılar işçi ve emekçilerin karşısına.

Şehre girişlerin tamamen tutulması, otobüslerin aranıp “**aranızda TEKEL için gelenler var mı?**” diye sorulması, eylem için gelen otobüslerin şehre alınmaması, yerelerde yapılan eylemliliklere katılmamızın vermemeye kadar sergiledikleri bütün pratikler, direnişi kırmaya hizmet ediyordu.

Türk-İş'in olduğu bölgede kuş uçurtmayan kolluk güçleri sendikayla el-ele geçirdiler 1-2 Nisan'ı. İşçilerin kendi para-

larıyla yapılan sendikalarına girmemeleri için ellerinden geleni ardlarına koymayan Türk-İş yönetimi, daha öncesinde de “**TEKEL işçilerini Ankara’da istemiyoruz**” diyerek asıl tavırını belirlemişti. 1 Nisan’da da işçileri Ankara’da ve Türk-İş önünde istemeyen **Mustafa Kumlu**, bir TEKEL işçisinin deyimiyle, işçileri ve onlarla dayanışmaya gelenleri “**polislin kucağına attı!**” Sendikaların içinin dahi polisle doldurulmasının, yine işçilerin de hemfikir olduğu üzere, bunun sendikaların izni/çağrısıyla gerçekleştiği açıktır.

Ancak “bizi sendikamıza almıyorlar” diyen Mustafa Türkel işçileri tam anlamıyla karşısına almamak ve direnişi bitirmek ve kendisine yüklenen misyonu yerine getirebilmek adına “mazlum” pozları takınmaktan da geri durmuyordu. Çünkü hala kendisine “güvenen belli bir işçi kitlesi vardı” ve bunları tamamı ile karşısına almaktan sakınıyordu.

“TEKEL işçileri nerede?”

78 günlük direnişin en önemli kazanımlarından biri, işçilerin devrimcilerle, demokratlara karşı önyargılarında çatlakların yaşanması ve aradaki yabancılığın bir nebze de olsa aşılması olmuştu. Ancak bir aylık sürenin ardından tekrar Ankara’da buluşulduğunda, işçilerle iletişimde gelinen noktada belli gerilemeler yaşandığı gözlemlenmiştir. Devrimcilerin, TEKEL işçilerinin memleketlerinde onlarla birlikte hareket etmede yaşadığı eksikliklerin yanı sıra sendikaların işçilerle, dayanışmaya gelenleri biraraya getirmeme çabaları bu durumda oldukça etkili olmuştur. Devlet cephesinden gelen açıklamalarla, “**marjinal grupların yine iş başında**” olduğu belirtilirken; sendika da “**aranızda öğrenciler var, onların provokasyonuna gelmeyin**” diyerek devletle aynı söylemleri kullanıyordu.

Oysa bir direnişin başarıya ulaşmasının, zafer kazanmanın en temel gerekliliklerinden biridir dayanışma. Evet, 1-2 Nisan günü yukarıda da belirttiğimiz gibi Türk-İş’in özel çabalarıyla TEKEL işçilerinin Ankara’daki sayısı dayanışma için gelenlerden daha azdı. Evet, aralarında öğrenciler, devrimciler, ilericiler vardı. Ancak

dayanışma, ne zaman bir yakınma, uyarı hatta tehdit unsuru olur? Direnişin büyümesinden, hatta devam etmesinden korktuğunuz zaman! Türk-İş ve Tek Gıda-İş yönetiminin korktuğu tam da budur. Tıpkı “Genel Grev örgütüyoruz” deyip çağrı yaptıkları, ancak başarısız geçmesi için özel bir çaba sarf ettikleri 4 Şubat “grevinde” olduğu gibi 1 Nisan günü de, bu korkularının sonucunu gördük Ankara’da. Başarı umudunun olmadığı yerde direniş de biter. Sendikaların tavrı da umudu ve dayanışmayı kırma çabasından öte bir anlam ifade etmemektedir. Ve bu noktada tam da devletin amacıyla paralellik arz etmektedir. 12 Eylül faşizminin de ilk yasaklarından birinin dayanışma grevlerini yasaklamak ve halkın umudunu kırmak olduğu hatırlanmalıdır.

Ancak değinmemiz gereken bir nokta daha var ki o da bazı “maceracı” anlayışların eyleme doğru anlayışla yaklaşmalarını ve bunun da devlet ile sendikaların açıklamalarına zemin yaratarak, işçilerin dayanışma için gelenlere soru işareti ile bakmasına neden olmalarıdır. Ayrıca bazı reformist yapıların direnişin başında beri sergiledikleri tutumlar, 1-2 Nisan’da polisle anlaşma yapmaya kadar varmış ve dar-grupçu anlayışları onları bu noktaya kadar sürüklemiştir. Unutulmamalıdır ki, bir direnişte esas olan kazanıma odaklanmak, bunun için çaba harcamak ve sistemi teşhir edebilmektir. Bu durumun aksinde davranmak, işçi sınıfında gerçek kurtuluş propagandamıza güvensizlik yaratmaktan başka bir getiri sağlamaz. Ki biz bunu 1-2 Nisan’da bir kez daha gördük.

TEKEL’in ardından...

2 Nisan’da, Sakarya Caddesi’nde işçileri küçümseyen, yok sayan tavırları ve Türk-İş’in önüne gitmemek için sergilediği “inadlı” ile tepki toplayan Mustafa Türkel, burada yaptığı konuşmada, işçiler için kazanım sağlamayacak bir eylem takvimini “devrim yaparcasına” açıkladı. Bu açıdan da devletin ve onunla işbirliği içinde olan sendikaların teşhirinin yaygın bir şekilde yapılması önemlidir.

TEKEL işçileri ile geliştirilen ilişkilerin sürekliliğinin sağlanması bu direnişten neyi, ne kadar öğrendiğimizin somut kanıtı olacaktır. (Ancak şu da açıktır ki, şimdiki nicel ve nitel gücümüzle TEKEL işçilerinin buldukları tüm alanlarda olmamız ve onlarla ilişkiler yakalayıp süreklileştirmemiz kolay değildir.) Bunun diğer bir göstergesi de TEKEL’in etkisiyle canlanan işçi hareketlerine karşı duruşumuz, onları ele alış tarzımız olacaktır. TEKEL’de öğrendiklerimizi, Ankara Keçiören’de; İstanbul’da Esenyurt, İSKİ, Samatya’da ne kadar pratikte uygulayabiliyorsak, biz o kadar çok şey öğrenmiş demektir. Sınıf hareketine “yabancılığımızı” ne kadar yenebiliyorsak, TEKEL bize o kadar şey öğretmiş demektir. Ne kadar “**TEKEL’de şunu yaptık, bunu yaptık**”tan çok “**TEKEL’le şunu öğrendik, Esenyurt’ta, Samatya’da, İSKİ’de, Keçiören’de uyguladık**” diyebiliyorsak, tarihe geçen bu 78 günlük direniş bu kadar ileriye taşınmış demektir.

Ve en önemlisi, rüzgarın bizden yana esmeye başladığı ve dipten gelen dalganın büyüdüğü şu günlerde her şeye yeniden, el yordamıyla değil, deneyimlerimizle başlayabiliyorsak, biz bu direnişten çok şey öğrendik demektir.

1-2 Nisan’dan İşçi Değerlendirmeleri...

“Biz inandık, herkes inansın!”

Sunay Uyman (İzmir) : Ben ilk defa böyle bir şeyle karşılaşıyorum! Sendika işçinin aidatıyla yapılan bir yerdire ancak bizi kendi paramızla yapılan bir yere yani evimize almadılar. Türk-İş’e gitmek istiyoruz, gidemiyoruz; bütün yollar polisler tarafından kapatılmış. Sanki biz işçi değilmişiz gibi davrandılar bize. Böyle bir başbakanım olduğu için utanıyorum. Ama biz gördük ki, onları korkutmuşuz, tekrar çadırları kurmamızdan, onların karşısına tek yumruk çıkmamızdan korktular. Sendika bu konuda üzerine düşeni yapmadı. Ancak biz işçiler direnişte ısrarlıyız. Sendikaya yaptı-

racağız dediğimizi. Bundan sonra da aynı kararlılıkla devam edeceğiz. Tekrar bir toplantı alacağız arkadaşlarla. Ona göre bir karar alıp bir şeyler yapacağız ve kaldığımız yerden devam edeceğiz. Özlük hakkımı, kadromu alana kadar tek kişi dahi

“Sendikamdan utanıyorum!”

Sezai Kuş (İzmir) : Burada bütün sendikaların ihanetini, ihanet pazarlıklarını açık ve net olarak gördüm. Tarih mutlaka yanlışları düzeltir ama düzeltirken hesap da sorar. Ben şunu biliyorum; Türk-İş=rejim’dir. Ancak hiçbir sendikacı, çalışan işçi arkadaşına bu ahlaksızlığı ve namussuzluğu reva görmez. Bugün Türk-İş Başkanı,

“ben TEKEL işçisini Ankara’ya istemiyorum” diye açıklama yapıyor ve çoğu sendikacı buna sesini çıkarmıyor.

Bu da yetmezmiş gibi bizleri bir suçlu gibi acımasızca devletin kolluk kuvvetlerinin kucağına attılar. İki gündür sendikamıza gitmeyi deniyoruz ancak “asla” diyorlar “sizi burada öldürürüz ancak Türk-İş’e sokmayız!” ve dediklerini yaptılar, acımasızca saldırdılar. O kişilerden bir tanesi de benim, nasibi aldım ve sendikamdan utanıyorum. Ancak Türk-İş içerisinde gerçekten mücadele eden ve safını sınıftan yana belirleyen insanlara değil tabi lafım. Bizden sonrakiler bunu iyi sorgulasınlar. “Geçmişte bizi böyle sattılar, böyle pazarladılar” desinler ve nasıl ihanet edildiğini iyi öğrensinler. Biz iki gündür bunu gördük.

Aslında bunun evveliyatı var, biz daha önce Ankara’ya geldiğimizde de bunu gördük. Türk-İş ile zoraki bir birlikteliğimiz olmuştu. Haklı taleplerimizi bütün dünya kabul ettiği için destekliyormuş gibi yanımda göründüler. Ancak sonrasında ilmek ilmek direnişi bitirmek adına ne gerekiyorsa yaptılar. Biz işçiyiz, bir şeyleri yeni yeni öğreniyoruz, bizim önderlerimiz olması gereken sendikacılar “**bize alanı boşal-**

tın” dedi ve bize desteğe gelen insanlar orda yalnız kaldılar. Ben bundan utanıyorum. Ölsem bile ben bu ayıbı unutmam ama kendi adıma değil sendikacılar adına. İşçi bilingsiz olduğu ve sendikacılar da sınıf sendikacısı olmadığı için işçiyile maalesef istedikleri gibi oynadılar. Ancak bundan sonra kendi adıma bunun olmasına izin vermeyeceğim ve yılmadan bıkmadan gelecek adına, sınıfım adına ne yapmam gerekiyorsa onu yapacağım.

“Mücadele hepimizin!”

Aygün Taşkın (Diyarbakır) : Olaylar Ankara’ya gelişte başladı, herkesin yolları kesildi. AŞTİ’nin de her yerini tutmuşlardı, bir kişiye 5-6 polis düşecek şekilde çevik kuvvet yığılmıştı. Resmen olağanüstü hal ilan edilmişti. Benim anlamadığım şu; her neden kendi sendikamalevime giremiyorum. Bu hakkımızı da elimizden aldılar bizim. Korkuları herhalde işçi içeri girerse bir daha çıkmaz şeklindeydi. Bu kadar yoğun önlemlerin alınmasını da sanırım Mustafa Kumlu istemiştir.

Dün yaptıkları açıklamalarda basın açıklaması yapılmasına izin verilmezse burada kalacağız denilmişti, ancak bugün siz de duyduğunuz yapılanı açıklamayı. Eylem kararları değiştirildi. 2 Mayıs’ta buraya gelecektik ancak bu 26 Mayıs’la birleştirildi.

Haziran’da 3 gün geleceğiz deniliyor ancak bugün beni buraya bırakmayan Haziran’da daha çok önlem almaz mı? O zaman demek ki Ankara’nın bütün sokakları adım adım polislerle dolacak. Ancak biz yine de direnmeye devam edeceğiz. Bu mücadele hepimizin mücadelesidir. 9 yaşındaki çocuğum bile hakkı var bizim mücadelemizde. Tekrar söylüyoruz; ölmek var, dönmek yok!

“Lale devrimi” ile gelenler 5. Lale döneminde gittiler

2005 yılının Mart ayında adına ABD'nin Orta Asya ülkeleri için çizdiği proje çerçevesinde “Lale Devrimi” denilen bir darbeyle başa geçen ve 5 yıl boyunca Kırgız halkına yolsuzluk ve yoksulluktan başka bir şey vermeyen **Bakiyev dönemi**, yine bir lale mevsiminde sona erdi. Ülkede 1 haftadan kısa süren isyan sürecinde 100'e yakın insan ölürken, resmi kurumlar muhalefetin eline geçerek geçici hükümet kuruldu.

Gittikçe artan yoksulluğa başkaldırı olarak başlayan ve elektrik, su ve elektrik gibi temel ihtiyaçlara getirilen yüzde 300'lük zamlarla tetiklenen isyan, ülkenin Talas kentinde başlamış ve daha sonra başkent Bişkek ve Narın kentlerine yayılmıştı.

ABD projesinin bir parçası olarak yaşam bulan 2005 darbesi ile başa gelen Bakiyev döneminde halkın yoksulluğu katbekat artar ve işsizlik oranı yüzde 50'nin üzerine çıkarken, yolsuzluklar ve Bakiyev'in ailesinin servetlerinin katlanarak yükselmesi de halkın tepkisinin hedeflerinden biriydi.

Ocak ayında muhalefet liderlerinden İsmail İsakov'un yolsuzluk gerekçesiyle 8 yıl hapis cezasına çarptırılması üzerine muhaliflerin yürüttüğü açlık grevi de bu süreci hazırlayan bir eylem olarak gerçekleştirilmişti.

İsyanını sokaklara yansıtan ve polisle çatışan muhalefet liderliğindeki halk, polisle çatışırken polisin de muhalefet tarafına geçmesiyle tüm resmi binalar işgal edildi. Kaçan Başkan Bakiyev saklandığı yerden istifaya etmeyeceğini açıkladı.

Kırgızistan'da 5 yıl önce “Lale Devrimi” ile başa geçen ve liderliğinde **Kurmanbek Bakiyev**'in bulunduğu Kırgız yönetimi, yine bir lale mevsiminde Nisan'ın ilk haftasında yine karşı bir “devrimle” devrildi.

ABD'nin Orta Asya operasyonunu sürecinde hatırlanacağı gibi bu bol renkli ve çiçek isimli “Kadife” ama daha çok bilinen adıyla “Soros Devrimlerinden” üçüncüsü gerçekleşmişti Kırgızistan'da. “Devrimler” geçidinin 2003 sonlarında **Gürcistan** (Gül Devrimi) ve 2004 sonu, 2005 başında **Ukrayna**'nın (“Turuncu Devrimi”) ardından üçüncü ayağı oluşturmuş ve tüm dünyaya ABD menşeli ideologlar tarafından “demokrasi şöleni” olarak takdim edilmişti.

Ki bu üç ülke RSE'nin yıkılmasının ardından 1991'de kurulmuş olan Bağımsız Devletler Topluluğu'nun en tipik Moskova yanlısı ülkeleriydi. Gürcistan'da **Eduard Şevardnadze**, Ukrayna'da **Leonid Kuçma** ve Kırgızistan'da **Aşkar Akayev** yönetimleri stratejik olarak Rusya yanlısı alanda yer alarak bu emperyalist ülkenin “yakın çevresini” oluşturuyordu.

Dünya üzerinde çatışma alanları

Rus Sosyal Emperyalizminin yıkılışının ardından “tek süper hegemonik” güç sıfatı yakıştıran, dünyanın tek hakimi ilan edilen ABD emperyalizminin dünya üzerindeki stratejik hedeflerinin esasını mevcut hegemonik gücünü pekiştirmek üzere özellikle de Ortadoğu ve Avrasya'daki enerji kaynaklarını ve yollarını kontrol altına almak ve (böylece ve/veya bunun için) diğer emperyalist güçleri (başta da Rusya ve Çin'i) kuşatmak oluşturuyordu. Nitekim 11 Eylül sonrası süreçte bu amacının açık adımlarını olayların perde arkasına dahi bakma ihtiyacı hissetmeksizin çıplak gözle görmek mümkündü. Ki **Afganistan** ve **Irak işgal saldırıları** bu adımların en uç ve hassas noktalarıydı ve Ortadoğu'ya hakimiyeti açısından belirleyici nitelikteydi. Elbette hiçbir emperyalist plan kağıt üzerinde ya da bilgisayar oyunlarındaki kadar kolay olmuyor/olamaz da. Ortadoğu hakimiyeti strateji oyununda da hesaba katılmayan **direniş**, ABD emperyalizmini hiç de küçümsenmeyecek bir batağa çekmekte gecikmeyecekti.

Ancak yine de tek çatışma alanı elbette Ortadoğu değildi. “... ABD'nin küresel hakimiyetinin zayıflaması ve diğer küresel aktörlerin sahneye çıkışıyla birlikte Kafkasya, Afrika, Doğu Avrupa (füze kalkanı), Kuzey Kutbu, Latin Amerika yeni çatışma alanlarına dönüştü...” (M. Sönmez)

Asya'da ise ABD için tehlike kapsamındaki iki güç kuşkusuz Rusya ve Çin emperyalistleridir. Özellikle 1996 yılında Çin'in **Şanghay Beşlisi** adıyla Rusya, Kazakistan, Kırgızistan ve Tacikistan ile birlikte kurduğu ve ardından 2001'de Özbekistan'ın da katılımıyla **Şanghay İşbirliği Örgütü** adını alan oluşum, ABD emperyalizminin bölgeye dönük hesaplarında ileriki dönemler açısından önemli bir tehlikeyi işaret ediyordu. Nitekim, örgüte Pakistan, Hindistan, Moğolistan ve İran'ın gözlemci sıfatıyla katılması ve hatta daha da ileri giderek ABD'nin örgüte gözlemci olarak katılma talebinin kesinlikle reddedilmesi ABD'nin kaygılarının hiç de yersiz olmadığını gösteriyordu. Aralarında kesin bir işbirliği ve ittifaktan söz edilemeyecek olan bu iki ülkenin (Rusya ve Çin) ABD'nin arka bahçesi Latin Amerika'yla ticari ve hatta askeri ilişkilerini geliştirmeye dönük adımları, Çin'in Afrika'ya uzanan etkisi, Rusya'nın Kafkaslar, Orta Asya ve Ortadoğu'daki enerji kaynakları üzerinde hakimiyet yarışına girmesi vb. vb. ABD açısından kaygı verici boyutlardadır.

Bu kaygılarla hareket eden ABD (daha sonra 1992'de hazırlandığı ortaya çıkacak olan) 2000'lerin stratejik “savunma” konseptinde adı geçen dört bölgede (Batı Avrupa, Ortadoğu, Doğu Asya ve eski SSCB bölgesi) çıkarlarını tehdit edecek küresel güçlerin gelişimini önleyecek adımlarını da derhal atmaya başlamıştı.

İşte Rusya ve Çin'i kontrol altına alma ve bölgedeki etkinliğini geliştirip sağlamlaştırma hedefiyle perde arkasından bu boyalı “devrimleri” gündeme getiren de bu adımlardı.

2005 “Lale Devrimi”

Orta Asya'nın yoksul ve küçük (5 milyon nüfuslu) ülkesi Kırgızistan'da yukarıda ana hatlarıyla ve genel olarak bahsettiğimiz bir konjonktürde 2005'in Mart ayında yoksulluk ve sefalet içinde kıvranan Kırgız halkını da bu durumunu kullanarak arkasına alan darbe girişiminin başında bugün devrilen Kurmanbek Bakiyev bulunuyordu. Ancak tek isim o değildi.

İddialara göre Şubat 2004'te bir dizi isim Washington'a çağrılarak bir ay kadar boyunca “eğitim” almış ve “bir dizi konuda” “bilgilendirilmişti”. Bu isimler arasında Bakiyev dışında Amangeldi Muraliyev, Ömürbek Tekebayev, Emil Aliyev ve Muratbek İmanalyev vardı. Bu isimlerin hepsi Bakiyev'in hükümetinde çeşitli bakanlıklar olarak görevlerini gerçekleştirmek üzere işe koyulmuşlardı.

Zira daha önceki yönetiminin ABD açısından suçu büyüktü. ABD'nin Irak saldırısına destek vermemiş, başkent yakınındaki askeri üssünü bölge için merkezi bir üs konumuna getirmesine izin vermemiş, Rusya ile ilişkilerini daha da yakınlaştırmıştı vb. vb. Kısacası tek zenginliği olan jeo-stratejik konumunu (Kırgızistan diğer ülkelerin aksine enerji kaynaklarına sahip bir ülke değildir) ABD ve Rusya arasındaki çelişkiyi hesaba katarak kullanmak istemişti.

ABD için stratejik önemdeki bu bölgede bu küçük ülkenin halkı renkli devrimlerden nasibini alarak yeni bir yönetimle yoksulluğuna son verileceği umudu ve hayaliyle ABD eğitilmiş yönetimin yanında yer alarak seçimlerde Bakiyev'i büyük çoğunluğu sağlayarak başkanlığa taşımıştı. Ancak bu umutlarının ne kadar boş olduğunu ve kendi payına düşenin sadece yoksulluk ve açlık olduğunu kısa sürede görmek durumunda kalacaktı.

Lale Devrimi dönemi

ABD'nin çıkarları doğrultusunda biraraya gelen Lale Devri yönetimi, kendinden önceki devrimlerde (Gürcistan ve Ukrayna) olduğu gibi ABD için istenilen verimi verdiğini söylemek mümkün değil. Zira Gürcistan'ın, Güney Osetya'ya saldırısının ardından Rusya işgaline uğradı-

ğında yalnız başına kalması Rusya'nın bölgede elini güçlendiren bir hamle olarak kalması ve yine Ukrayna'da da seçimlerle turuncu devrimin rengi değişmesi ABD'nin projesinin fiyaskosu olarak da adlandırılabilir. Son olarak bu zincire Kırgızistan da eklenmiş oldu.

Lale devri yönetimi, iktidarda olduğu süre boyunca hem kendi içinde sürekli bir çatışmaya sahne olurken, diğer yandan yolsuzluk, yoksulluk ve zamlarla halkın da hedefi haline geldi kısa süre içinde. Devrik lider Akayev'in bakanları bir blokta toplanarak muhalefet oluştururken, Bakiyev hızla yalnızlaşarak yolsuzluklarıyla baş başa kaldı. Halkın üçte ikisi yoksulluk sınırının altında yaşarken aylık ortalama gelir düzeyinin ise 130 dolar olduğu söyleniyor.

Bu süre içinde başbakanı sürekli değişen Kırgız yönetimi Rusya ile ABD varlığını dengeleme çabası gösterse de ve hatta geçtiğimiz yıl Şubat ayında ABD üssünü kapatma kararı olsa da Washington'un ödediği kira bedelini yükseltip 60 milyon dolar vermesiyle bu karar da tersine dönmüştü. 2005'te devrik başkan Akayev'in Rusya'nın kurmasına izin verdiği tam teşekküllü askeri üssün Kant'ta faaliyetine devam etmesi ise ayrı bir sorun olarak varlığını devam ettirmekteydi.

Sonuç olarak güneyde yaşayan halkın büyük tepkisini alan, en son muhalefet liderlerinden birinin “yolsuzluk” iddiasıyla tutuklanmasıyla sabrı taşıran, böylelikle de muhalefetin elini güçlendiren Lale Devri yönetimi geldiği gibi, yine bir lale mevsiminde iktidarı na elveda ya da şimdilik hoşça kal dedi.

Kırgızistan'da şimdiki durum

Nisan'ın ilk günlerinde başlayan, iktidarın polislinin açtığı ateş sonucu yüze yakın kişinin öldüğü olaylar sonucunda tüm resmi binaları işgal ederek başkan Bakiyev'in kaçmasını sağlayan muhalefet, geçici hükümeti kurdu. Bu olaylar sırasında Rusya Kant'taki üssüne 150 paraşütçü indirirken, ülkeye “barış” gücü gönderileceğini açıkladı. ABD ise Afganistan'daki işgalinde kullandığı Manas hava üssünden Afganistan'a personel sevkiyatını durdurduğunu duyurdu.

Yönetimin sözcüsü durumundaki **Rosa Otunbayeva**, Bakiyev'in kasayı bomboş bıraktığını açıklayarak uluslararası destek istedi. **Yarın**

emekli maaşlarını ödemek zorunda-yız. Sorun ciddi” derken, yardımcısı Almazbek Atambayev ise mali yardım almak için Moskova'ya gitmiş durumda.

Ancak yine de bu yeni hükümetin tamamen Rusya yanlısı bir politika yürüteceğine kesin gözüyle bakmamak gerek. Zira 2005'te de “Lale Devrimi”nin önderlerinden olan ve Bakiyev hükümetinin dış işleri bakanlığını yapan **Rosa Otunbayeva**, bazı kaynaklara göre ABD için güvenilir bir mütefik olarak görülüyor. Bu kaynaklar kanıt olarak da Lale Devri döneminde dışişleri bakanlığı da yapan Otunbayeva'nın, dönemin ABD Dışişleri Bakanı **Condoleezza Rice**'tan aldığı sözü hatırlatıyor: “ABD hükümeti Kırgız hükümetinin ülkedeki demokratik süreci ilerletmesine yardım etmeye devam edecek!” Yine Gürcistan'daki “devrimin” lideri **Mikheil Saakaşvili**'nin Mart 2005'teki şu sözleri de bu kanıtı destekliyor: “Rosa Otunbayeva geçtiğimiz yıllarda Tiflis'te çalışmıştı ve Abhazya'daki BM ofisinin başıydı... Gül Devrimi sırasında Gürcistan'daydı ve olan biten her şeyden haberdardı...”

Yine son sürecin aktörlerinden Ömürbek Tekebayev'in adının, yukarıda bahsedilen ABD seminerine katılan isimlerin arasında da yer alması dikkat çekici bir başka yan dır. Zaten bugün iktidarı ele geçiren muhalefetin liderlerinin hemen hemen tümü Bakiyev yönetiminde önemli bakanlıkları yapmış isimlerdir.

Bunun yanı sıra nasıl 2005'teki “Lale Devrimi”nin yönetimi Rusya ile ilişkilerini belli bir dengede tutmaya çalışıp ABD-Rusya çatışmasından yararlanmak üzere hesaplar yaptıysa, her iki ülkenin üssüne de yeşil ışık yaktıysa, bu yeni yönetimin de ABD ile ilişki içinde olacağını, direkt Rusya hakimiyeti altında hareket etmeyeceğini öngörebiliriz.

Bu noktada da yine yoksul Kırgızistan halkının durumuna dikkat çekmek gerekiyor. Zira muhalefetin arkasından kendi talepleri için ayağa kalkan ve yönetimin devrilmesinde esas gücü oluşturan halkın payına bu “devrimden” de yoksulluktan başka bir şey düşmeyecektir.

Belki daha da kötü bir senaryo olarak daha yoksul ve muhafazakar güney ile daha az yoksul ve seküler kuzey arasında ileriki süreçlerde bir çatışma yaşanması da muhtemeldir. Her ne kadar etnik ya da dini bir fark olmasından kaynaklı bu olasılık daha düşük görülse de emperyalistlerin çıkarları için halkı birbirine kırdırma ve “böl parçala yönet” politikalarında bir piyon olarak kullanma hamlelerinin sonucunun buraya evrilmesi kimseyi şaşkırtmayacaktır.

